

1986

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ
DİYARBAKIR ŞUBESİ

SEÇME VE SEÇİLME HAKKINA YÖNELİK İHLALLER ARAŞTIRMA RAPORU

BELEDİYELERE YÖNELİK KAYYIM ATAMALARI
BELEDİYE EŞBAŞKANLARI VE MECLİS ÜYELERİNİN
GÖZALTINA ALINMASI-TUTUKLANMASI

4 KASIM 2019-DİYABAKIR

İÇİNDEKİLER

- GİRİŞ
- 31 MART 2019 YEREL SEÇİMLERİ SONRASI İHLAL VERİLERİ BİLANÇOSU
- 31 MART 2019 YEREL SEÇİMLERİ SONRASI İHLAL VERİLERİ – AYRINTILI VERİLER

GİRİŞ

15 Temmuz 2016 tarihinde Türkiye’de gerçekleşen askeri darbe teşebbüsünün ardından mevcut siyasi iktidar tarafından, Türkiye’nin tamamında Olağanüstü Hal (OHAL) ilan edildi. 3’er aylık periyotlar halinde yenilenen ve 2 yıl boyunca devam eden OHAL, hukuk güvenliğinden yoksun ve toplumsal yaşamımızda muhalif kesimlere karşı otoriter bir baskı aracına dönüştürüldü. Yayınlanan Kanun Hükmünde Kararnamelerle (KHK) düşünce ve ifade özgürlüğü, basın özgürlüğü, seçme-seçilme hakkı, ekonomik ve sosyal haklar ile kişi özgürlüğü ve güvenliği alanlarında ağır ve telafisi mümkün olamayacak insan hakları ihlallerinin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Anayasa ve uluslararası sözleşmelerden doğan yükümlülüklerin göz ardı edildiği OHAL rejimi, siyasal iktidarın keyfi uygulamalarının aracı haline gelmiş, anti-demokratik uygulamaları karşısında muhalefet gösteren toplumsal kesimler, hapsedilmek veya ekonomik-sosyal haklarından mahrum bırakılmakla tehdit edilmiştir. OHAL yasal olarak kaldırılmış olsa da özellikle bölgemizde fiilen uygulanmaya devam etmektedir. OHAL koşullarını aşan yasaklamalar ve müdahaleler yaşanmaya devam etmektedir.

OHAL sürecinde ve sonrasında süreklileşen fiili OHAL uygulamalarında, en ağır ihlallerin yaşandığı alanlardan biri de seçme ve seçilme hakkına yönelik uygulamalar ve alınan kararlar olmuştur. Ağır insan hakları ihlalleri oluşumuna yol açan OHAL sürecinde, seçme-seçilme hakkının yaygın bir şekilde ihlal edilmesine yol açan süreç, DBP’li belediyelere yönelik kayyım atamaları ile olmuştur. Yayınlanan KHK’larla 102 DBP’li belediyeden 93’üne kayyım atanmış ve 65’i aşkın belediye eş başkanı ise tutuklanmıştır. Birçok belediye eş başkanının halen tutukluluk durumlarının devam ettiğine dikkat çekmek isteriz.

31 Mart 2019 tarihinde gerçekleşen yerel seçim süreci ve sonrasında da OHAL dönemindeki uygulamalar devam etmiştir. Belediye eşbaşkanı, meclis üyesi ve muhtar seçilenler, KHK ile ihraç edildikleri gerekçesiyle mazbatalarını alamamışlardır. Çoğunluğu Halkların Demokratik Partisi adayı olan belediye eşbaşkanları ve belediye meclis üyelerinin, Yüksek Seçim Kurulu tarafından adaylıklarının kabul edilmesi ile seçilme yeterliliğine sahip oldukları kesinleşmişti. Buna rağmen seçimlerin sona ermesinden sonra seçilen belediye eş başkanları ve meclis üyelerinin KHK ile ihraç olmaları gerekçe gösterilerek, onların yerine başka adaylara mazbata verilmiş ve fiili olarak kayyım uygulamaları başlamıştır. 31 Mart 2019 tarihinden bugüne değin, seçildiği halde KHK’lı oldukları gerekçesiyle 6 belediyenin eş başkanlarına mazbataları verilmemiş ve kendisini takip eden adaylara belediye başkanı seçilmiştir. Yine KHK’lı oldukları gerekçesiyle 43’ü Belediye Meclis üyesi ve 4’ü İl Genel Meclis Üyesi olmak üzere seçilmiş 47 kişiye mazbataları verilmedi. Mazbatalarını alarak göreve başlayan 3’ü büyükşehir 1’i il ve 11’i ilçe olmak üzere 15 belediyenin belediye eş başkanları çeşitli suçlamalarla görevden alınıp yerlerine kayyım atanmıştır. Bu süreçte 18’i resmi seçilen toplam 26 belediye eşbaşkanı gözaltına alınmış ve 9’u resmi seçilen toplam 13 belediye eşbaşkanı ise tutuklanmıştır. Ayrıca, tüm bu bilançonun içerisinde kategorize edildiğinde 4 kadın eşbaşkan ile 9 kadın Belediye meclis üyesi seçildiği halde mazbatasını verilmemiş, seçildikten sonra ise 9 kadın belediye eş başkanı görevden alınarak tutuklanmış ve yerlerine kayyım atanmıştır. Bu durumun aynı zamanda, siyasette ve yerel yönetimlerde kadın kimliğinin açık bir şekilde hedef alındığını göstermektedir.

Yerel yerinden yönetim (mahalli idare); yerinden yönetimin en eski ve köklü uygulama biçimini oluşturmaktadır. Anayasanın 127/4. Maddesindeki, "Mahalli idarelerin seçilmiş organlarının, organlık sıfatını kazanmalarına ilişkin itirazların çözümü ve kaybetmeleri konusundaki denetim yargı yolu ile olur. Ancak, görevleri ile ilgili bir suç sebebi ile hakkında soruşturma veya kovuşturma açılan mahalli idare organları veya bu organların üyelerini, İçişleri Bakanı geçici

bir tedbir olarak, kesin hükme kadar uzaklaştırabilir" şeklindeki hüküm ile mahalli idarelerin seçilmiş organlarının sadece görevleri ile ilgili bir suç sebebi ile haklarında soruşturma veya kovuşturma açılması halinde geçici bir tedbir olarak görevden uzaklaştırılabileceği düzenlenmiştir. Kısacası görevden uzaklaştırma için belediye başkanı hakkında öncelikle bir soruşturma veya kovuşturma açılmış olmalı ve bu soruşturma/kovuşturmanın görevi ilgili bir suç nedeniyle açılmış bulunmalıdır. Bu halde bile görevden uzaklaştırma tedbirine başvurulması zorunlu değil ihtiyaridir. Ancak raporumuzda ayrıntısı ile açıklanan kayyum atama kararlarına gerekçe olarak öne sürülen söz konusu soruşturmalar çoğu seçilmiş henüz göreve başlamadan önce başlatılan soruşturmalardır. Göreve başlamadan önce başlatılan soruşturmaların göreve ilişkin bir suç iddiasıyla açılmış bulunması olanaklı olamayacağını özellikle belirtmek isteriz. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Eşbaşkanı Adnan Selçuk Mızraklı örneğinde rastlanıldığı üzere, görevden uzaklaştırılma yazılarının seçim gününden bir gün sonra, 01.04.2019 tarihli olması, seçim sonuçlarının kesinleşmesinden önce ve seçilenlerin henüz mazbatasını alıp görevine başlamamışken düzenlenmiş olması işlemlerin hukuki olmadığını, esasen siyasi saiklerle yapıldığını göstermektedir. Yerine kayyum atanan belediye eşbaşkanın ve seçilmiş görevlilerin seçilmesinden sonra görevi ile ilgili bir suç nedeniyle hakkında soruşturma veyahut kovuşturma açılmadığı öğrenilmiştir.

Kayyum atama işlemiyle belediyelerin idari özerkliği, merkezi idare tarafından hukuka aykırı olarak kısıtlanarak yerine mülki idare amirinin kayyum olarak atanması ile tümüyle ortadan kaldırılıp Belediye idaresi merkezi idareye bağlanmıştır.

5393 Sayılı Kanunun 47. Maddesinde "Görevleriyle ilgili bir suç nedeniyle haklarında soruşturma veya kovuşturma açılan belediye organlarının veya bu organların üyelerinin, kesin hükme kadar İçişleri Bakanı tarafından görevden uzaklaştırılabileceği" düzenlenmiş, bunun dışında görevlendirmenin ne şekilde yapılacağına ilişkin bu maddede herhangi bir hükme yer verilmemiştir. Aynı yasanın 45. Maddesinde görevi nedeniyle işlediği bir suçtan dolayı görevden uzaklaştırma halinde yerine belediye meclisi tarafından kendi üyeleri arasından bir vekil seçileceği düzenlenmiştir. Oysa ki, kayyum atanan tüm yerlerde görüleceği üzere seçilmiş yöneticinin görevden uzaklaştırıldıktan sonra o yerin en üst mülki idare amiri yasal düzenlemeye aykırı olarak kayyum olarak görevlendirilmiştir.

5393 Sayılı Kanunun 44. Maddesinde Belediye Başkanlığı sıfatının hangi hallerde sona ereceği sayıldıktan sonra 45. Maddesinde Belediye Başkanlığının boşalması durumunda yapılacak işlemler düzenlenmiştir. Bu maddeye 15.08.2016 tarihinde yayımlanan 674 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 38. Maddesi ile eklenen ve 10/11/2016 tarihli 6758 sayılı yasanın 34. Maddesi ile aynen kabul edilen ek fıkra eklenmiştir. Bu hükme dayanarak kayyum atamaları gerçekleşmiştir. Ancak bu düzenlemenin; 20 Temmuz 2016'da ilan edilen OHAL döneminde çıkarılan bir Kanun Hükmünde Kararnameye dayanıyor olması ve Anayasaya göre uygulanmasının OHAL dönemi ile sınırlı kalması gerekirken, süresi içerisinde TBMM'nin onayına sunulmadığı ve Anayasal yargı denetimine tabi tutulmaksızın kalıcı hale getirilmiş olmasının Anayasaya aykırı olduğunu belirtmek isteriz.

Anayasaya ve 5393 Sayılı Kanundaki düzenlemeye aykırı olacak şekilde görevi ile ilgili bir suç nedeniyle hakkında soruşturma veya kovuşturma ve Belediye açılmamışken görevden uzaklaştırılması Meclisi işlevsiz bırakılarak yerine kayyum atanması; halkın iradesinin yok sayılması ile korunması gereken demokratik düzene zarar vermektedir.

Belirtmek isteriz ki; Türkiye'nin en önemli sorunu olan Kürt sorunudur ve sorunun çözülmemesinin yarattığı tahribatlarını ve sonuçlarını maalesef ağır bir şekilde yaşamaktayız.

İktidarın savaşa ve şiddete dayalı sorun çözme anlayışı ve yöntemleri ülkenin yaşadığı her türlü krizi derinleştirmektedir. Buna rağmen iktidar, otoriter ve şiddete dayalı politikalarında ısrar etmekte ve ülkedeki her türlü krizi derinleştirmektedir. Seçme ve seçilme hakkına yönelik bu ağır ihlaller demokratik hukuk devleti anlayışında ağır tahribatlar yaratmış, toplumdaki kutuplaşmayı arttırmıştır. Seçilmişlere yönelik bu hukuk dışı uygulamalar, halkın seçime olan güvenini bitirme noktasına getirmiştir. Seçimlerin anlamsız hale getirilmesi, demokrasi anlayışı için büyük bir tehlikedir. Hukuki denetimden yoksun böylesi kararların keyfi bir biçimde ve fütursuzca icra ediliyor olması, yani demokrasinin güvencesi ve temeli olan seçme ve seçilme özgürlüğünün yok sayılması telafisi mümkün olamayacak sonuçlara yol açmaktadır.

Sonuç olarak; Türkiye'nin demokratikleşmesi ve insan hakları sorunlarını en aza indirebilmesinin yolu, seçme ve seçilme hakkının gerçek anlamda güvence altına alınması, devam eden çatışmalı sürecin sonlandırılması, Kürt sorununun barışçıl yöntemler ve diyalog yolu ile çözümünden geçtiğini bir kez daha hatırlatmak isteriz.

**İNSAN HAKLARI DERNEĞİ (İHD)
DİYARBAKIR ŞUBESİ**

31 MART 2019 YEREL SEÇİMLERİ SONRASI İHLAL VERİLERİ BİLANÇOSU

VERİLMEYEN MAZBATALAR			TOPLAM
Mazbatası Verilmeyen Belediye Eşbaşkan	Resmi seçilen	6	14
	Diğer	8	
Mazbatası Verilmeyen Meclis Üyesi			43
Mazbatası Verilmeyen İl Genel Meclis Üyesi			4

GÖREVDEN ALMA- KAYYIM ATAMA			TOPLAM
Kayyım Atanan Belediye	Büyükşehir	3	15
	İl	1	
	İlçe	11	
Tutuklanan Belediye Eş Başkanı	Resmi seçilen	9	13
	Diğer	4	
Görevden Alınan Belediye Eş Başkanı			15
Görevden Alınan Belediye Meclis Üyeleri			37

GÖZALTI-TUTUKLAMA ¹		
Belediye Eşbaşkanı	Gözaltı	18'i resmi 26
	Tutuklama	9'u resmi toplam 13
Meclis Üyeleri	Gözaltı	40
	Tutuklama	11

KAYYIM PROTESTOLARI	TOPLAM
Müdahale Edilen Protesto Eylemleri	60
² Müdahale Edilen Protesto Eylemlerinde Gözaltına Alınanlar	224

¹ 31 Mart 2019 tarihinden itibaren HDP'li Belediye Eşbaşkanları ve Meclis üyelerine gözaltı ve tutuklamalara ilişkin verileri kapsar.

² Protesto gösterilerine yönelik müdahalelerde gözaltına alınanlara ilişkin veriler 19-26 Ağustos 2019 tarihlerini kapsamaktadır. Bilançoda yer alan sayı, en az olarak değerlendirilmektedir.

31 MART 2019 YEREL SEÇİMLERİ SONRASI İHLAL VERİLERİ

MAZBATASI İPTAL EDİLEN BELEDİYE EŞBAŞKANI VE MECLİS ÜYELERİ

31 Mart 2019 tarihinde gerçekleştirilen yerel seçimlerde, adaylık başvurusu Yüksek Seçim Kurulu (YSK) tarafından onaylanmış ve seçimleri kazanmış belediye eşbaşkanları ve meclis üyelerinin, Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile kamu kuruluşlarından ve mesleklerinden ihraç edilmeleri gerekçe gösterilerek mazbataları verilmedi.

YSK tarafından konuya ilişkin yapılan toplantının ardından 10 Nisan 2019 tarihinde yapılan açıklamada, seçimleri kazanan ancak KHK ile ihraç edildiği belirlenen kişilere mazbata verilmemesinin ve bu adayların seçimi kazandıkları yerlerde yarışı ikinci sırada bitiren kişilere mazbata verilmesinin kararlaştırıldığı belirtildi. Bu kararın, ilgili kanun ve KHK'de yer alan "Bu şekilde görevine son verilenler bir daha kamu hizmetinde istihdam edilemez, kamu, kurum ve kuruluşlarında görev alamaz" hükmü gereğince alındığı öğrenildi. KHK ile ihraç edilen ve belediye başkanı seçilenlere mazbatalarının verilmemesinin kararının oy birliğiyle ve ikinci sırada kazanan adaya mazbata verilmesi kararının ise oy çokluğuyla alındığı öğrenildi. Çoğunluk görüşüne katılmayan 4 üyenin bu yerlerde seçimin yenilenmesi gerektiğini savunduğu belirtildi.

YKS tarafından adaylığı kabul edilmiş ve 31 Mart 2019 tarihinde gerçekleştirilen yerel seçimlerimde kazanmış olmalarına rağmen mazbataları verilmeyen Belediye Eşbaşkanları, meclis üyeleri ve il Genel Meclis Üyelerinin isimleri şöyle:

A- Mazbatası İptal Edilmiş Belediye Eşbaşkanları (Resmi)

1. Diyarbakır-Bağlar Belediyesi Eşbaşkanı : Zeyyat Ceylan
2. Van-Çaldıran Belediyesi Eşbaşkanı : Leyla Atsak,
3. Van-Edremit Belediye Eşbaşkanı : Gülcan Kaçmaz Sağyığıt,
4. Van-Tuşba Belediye Eşbaşkanı : Yılmaz Berki,
5. Erzurum-Tekman Belediye Eşbaşkanı : Müzahit Karakuş,
6. Kars-Digor-Dağpınar Beldesi Belediye Eşbaşkanı : Abubekir Erkmen

B- Mazbatası İptal Edilmiş Belediye Eşbaşkanları (Meclis Üyesi olarak seçilmiş)

1. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Eşbaşkanı : Hülya Alökmen Uyanık
2. Diyarbakır-Yenişehir Belediyesi Eşbaşkanı : İbrahim Çiçek
3. Diyarbakır-Kayapınar Belediyesi Eşbaşkanı : Necati Pirinççioğlu
4. Hakkari Belediyesi Eşbaşkanı : Seher Kadiroğlu Ataş
5. Mardin-Kızıltepe Belediyesi Eşbaşkanı : Salih Kuday
6. Mardin-Savur Belediyesi Eşbaşkanı : Mehmet Yasin Kalkan
7. Siirt Belediyesi Eşbaşkanı : Resul Kaçar
8. Van-Erciş Belediyesi Eşbaşkanı : Mahmut Pala

C- Mazbatası İptal Edilmiş Belediye Meclis Üyeleri

1. Ağrı-Taşlıçay Belediyesi Meclis Üyesi Fecri Aydın
2. Batman Belediyesi Meclis Üyesi Ahmet Yılmaz

3. **Batman Belediyesi** Meclis Üyesi Erkan Kaygusuz
4. **Batman Belediyesi** Meclis Üyesi Mustafa Yurtsever
5. **Batman Belediyesi** Meclis Üyesi Reşat Akıncı
6. **Batman Belediyesi** Meclis Üyesi Abdulmecit Çeken
7. **Batman Belediyesi** Meclis Üyesi Ahmet Aslan
8. **Bitlis-Tatvan Belediyesi** Meclis Üyesi Saffetullah Akyüz
9. **Bitlis-Tatvan Belediyesi** Meclis Üyesi Veysi Altıntaş
10. **Diyarbakır-Yenişehir Belediyesi** Meclis Üyesi Ramazan Akkoç
11. **Diyarbakır-Kayapınar Belediyesi** Meclis Üyesi Neriman Baran Yiğit
12. **Diyarbakır-Kayapınar Belediyesi** Meclis Üyesi Amber Ceylan Ak
13. **Diyarbakır-Kayapınar Belediyesi** Meclis Üyesi Mehmet Vecih Aydoğan
14. **Diyarbakır-Kayapınar Belediyesi** Meclis Üyesi Dilan Yakut
15. **Diyarbakır-Kayapınar Belediyesi** Meclis Üyesi Eser Özbek
16. **Diyarbakır-Kayapınar Belediyesi** Meclis Üyesi Ali İhsan Karahan
17. **Diyarbakır-Kayapınar Belediyesi** Meclis Üyesi Yusuf Gezer
18. **Diyarbakır-Kayapınar Belediyesi** Meclis Üyesi Süleyman Okur
19. **Diyarbakır-Bağlar Belediyesi** Meclis Üyesi Hava Karahancı
20. **Diyarbakır-Bağlar Belediyesi** Meclis Üyesi Şükran Şimşek
21. **Diyarbakır-Bağlar Belediyesi** Meclis Üyesi Derya Berktaş Açmaz
22. **Diyarbakır-Bağlar Belediyesi** Meclis Üyesi Sevgi Süer
23. **Diyarbakır-Bağlar Belediyesi** Meclis Üyesi Abdulkadir Önen
24. **Diyarbakır-Bağlar Belediyesi** Meclis Üyesi Aziz Turay
25. **Diyarbakır-Dicle Belediyesi** Meclis Üyesi Songül Can Şimşek
26. **Diyarbakır-Sur Belediyesi** Meclis Üyesi Berivan Savaş Apaçık
27. **Diyarbakır-Ergani Belediyesi** Meclis Üyesi Müslüm Öcay
28. **Diyarbakır-Ergani Belediyesi** Meclis Üyesi Erdal Tekdemir
29. **Iğdır Belediyesi** Meclis Üyesi Yılmaz Hun
30. **Mardin-Kızıltepe Belediyesi** Meclis Üyesi Şeyhmus Akbaba
31. **Mardin-Kızıltepe Belediyesi** Meclis Üyesi Mehmet Ali Çiçek
32. **Mardin-Derik Belediyesi** Meclis Üyesi Mehmet Gezici
33. **Muş-Varto Belediyesi** Meclis Üyesi Hakkı Bingöl
34. **Siirt Belediyesi** Meclis Üyesi Fatma Kayar
35. **Siirt-Kurtalan Belediyesi** Meclis Üyesi Ercan Başar
36. **Urfa-Bozova Belediyesi** Meclis Üyesi Müslüm Kuşçu
37. **Urfa-Suruç Belediyesi** Meclis Üyesi Reşat Demirkol
38. **Urfa-Suruç Belediyesi** Meclis Üyesi Osman Kaya
39. **Urfa-Viranşehir Belediyesi** Meclis Üyesi Abdulcelil Çelebi
40. **Şırnak-Cizre Belediyesi** Meclis Üyesi Dündar Yağarcık
41. **Van-İpekyolu Belediyesi** Meclis Üyesi Salih Kara
42. **Van-İpekyolu Belediyesi** Mesude Demir
43. **Van-İpekyolu Belediyesi** Sibel Harman Tertemiz

D- Mazbatası İptal Edilmiş İl Genel Meclis Üyeleri

1. **Ağrı-Doğubayazıt İl Genel Meclis Üyesi Sabri Karayel**
2. **Hakkari-Yüksekova İl Genel Meclis Üyesi Deniz Öztekin**
3. **Hakkari-Yüksekova İl Genel Meclis Üyesi Ferhat Özdil**
4. **Şırnak İl Genel Meclis Üyesi Selahattin Barınç**

GÖREVDEN UZAKLAŞTIRMA VE KAYYIM ATAMALARI

31 Mart 2019 tarihinde gerçekleştirilen yerel seçimlerin ardından gerçekleşen kayyım atamaları, görevden alınan belediye eşbaşkanları ve meclis üyeleri şu şekilde:

A- GÖREVDEN ALINAN EŞBAŞKANLAR VE KAYYIM ATANAN BELEDİYELER

1. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi

19 Ağustos 2019 tarihinde **Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi** Eşbaşkanı Adnan Selçuk Mızraklı görevden alınarak, yerine Diyarbakır Valisi Hasan Basri Güzeloğlu kayyım olarak atandı. Mızraklı, 21 Ekim 2019 tarihinde jandarma tarafından evine düzenlenen baskınla gözaltına alındı ve 22 Ekim 2019 tarihinde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede "terör örgütüne üye olmak" suçlamasıyla tutuklandı.

2. Diyarbakır / Bismil Belediyesi

Belediye Eşbaşkanı Orhan Ayaz, 21 Ekim 2019 tarihinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında gözaltına alındı ve 22 Ekim 2019 tarihinde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Ayaz hakkında "terör örgütü propandası yapmak" suçlamasıyla üç ayrı soruşturma açıldığı, ayrıca 'halkı kin ve düşmanlığa tahrik etmek' ve 'silahlı terör örgütüne üye olmak' suçlamasıyla da farklı iki soruşturma dosyasının olduğu belirtilerek İçişleri Bakanlığı onayıyla geçici bir tedbir olarak görevden uzaklaştırıldığı bildirildi. Eşbaşkan Ayaz'ın yerine ilçe kaymakamı Kerem Süleyman Yüksel kayyım olarak atandı.

3. Diyarbakır / Kayapınar Belediyesi

Belediye Eşbaşkanı Keziban Yılmaz, 21 Ekim 2019 tarihinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında gözaltına alındı ve 22 Ekim 2019 tarihinde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede "terör örgütüne üye olmak" suçlamasıyla tutuklandı. Gözaltında bulunduğu sırada kendisine görevden alındığı tebliğ edilen Eşbaşkan Yılmaz'ın yerine, ilçe kaymakamı Ünal Koç kayyım olarak atandı.

4. Diyarbakır / Kocaköy Belediyesi

Belediye Eşbaşkanı Rojda Nazlıer, 21 Ekim 2019 tarihinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında gözaltına alındı ve 22 Ekim 2019 tarihinde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede "terör örgütüne üye olmak" suçlamasıyla tutuklandı. Gözaltında bulunduğu sırada kendisine görevden alındığı tebliğ edilen Eşbaşkan Nazlıer'in yerine, ilçe kaymakamı Yusuf Turhan kayyım olarak atandı.

5. Diyarbakır / Kulp Belediyesi

12 Eylül 2019 tarihinde Diyarbakır'ın Kulp ilçesi Ağaclar köyü yakınlarında bir minibüsün geçişi sırasında dokuz kişinin ölümüne neden olan mayın patlaması olayından sonra başlatılan soruşturmada kapsamında 13 Eylül 2019 tarihinde Kulp Belediyesi Eş Başkanları Mehmet Fatih Taş ve Fatma Ay gözaltına alındı. Emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Eşbaşkanlar tutuklandı. sevk edildikleri adliyede tutuklandı. 17 Eylül 2019 tarihinde görevinden alınan Eşbaşkan Taş'ın yerine, ilçe kaymakamı Mustafa Gözlet kayyım olarak atandı.

6. Erzurum / Karayazı Belediyesi

17 Eylül 2019 tarihinde Erzurum'un Karayazı ilçesinden Aydın'a giderken kent dışındaki bir tesiste gözaltına alınan Karayazı Belediye Eşbaşkanı Melike Göksu, kesinleşen 7 yıl 6 ay hapis cezasının yüzüne okunmasının ardından tutuklandı. (Göksu, "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla 10 Temmuz 2017'de tutuklandı ve 5 ay tutuklu kaldıktan sonra tahliye oldu. Yargılandığı Erzurum 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi'nde 22 Aralık 2017'de 7 yıl 6 ay hapis cezasına çarptırıldı. Dava ardından Yargıtay'a taşındı. Yargıtay'ın cezası onaylamasının ardından Göksu hakkında yakalama kararı çıkarıldı.) 18 Eylül 2019 tarihinde görevinden alınan Karayazı Belediye Eşbaşkanı Melike Göksu'nun yerine, ilçe kaymakamı Mesut Tabakcıoğlu kayyım olarak atandı.

7. Hakkari Belediyesi

15 Ekim 2019 tarihinde Hakkari'de polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, Hakkari Belediye Eşbaşkanı Cihan Karaman gözaltına alındı. 17 Ekim 2019 tarihinde emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Eşbaşkan Karaman, "örgüt üyeliği" ve "örgüt propagandası" iddiasıyla tutuklandı. 18 Ekim tarihinde görevden alınan Hakkari Belediye Eşbaşkanı Cihan Karaman'ın yerine, Hakkari Valisi İdris Akbıyık kayyım olarak atandı.

8. Hakkari / Yüksekova Belediyesi

15 Ekim 2019 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, Yüksekova Belediyesi Eşbaşkanları Remziye Yaşar ve İrfan Sarı gözaltına alındı. **17 Ekim 2019 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Eş başkanların (Yüksekova Belediyesi Eşbaşkanları Remziye Yaşar ve İrfan Sarı) "örgüt üyeliği" ve "örgüt propagandası" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi. 18 Ekim 2019 tarihinde görevden alınan Belediye Eşbaşkanı Remziye Yaşar'ın yerine, ilçe kaymakamı Osman Doğramacı kayyım olarak atandı.

9. Mardin Büyükşehir Belediyesi

19 Ağustos 2019 tarihinde Eşbaşkanı Ahmet Türk görevden alınarak, yerine ve Mardin Valisi **Mustafa Yaman** kayyım olarak atandı.

10. Mardin / Nusaybin Belediyesi

15 Ekim 2019 tarihinde Mardin'in Nusaybin İlçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, Belediye Eşbaşkanı Semire Nergiz ve Ferhat Kut'un gözaltına alındığı öğrenildi. **17 Ekim 2019 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Eşbaşkanların (Nusaybin Belediye Eşbaşkanları Semire Nergiz ve Ferhat Kut) "örgüt üyesi olmak" iddiası ile tutuklandığı öğrenildi. 18 Ekim 2019 tarihinde görevden alınan Eşbaşkan Semire Nergiz'in yerine, ilçe kaymakamı Mehmet Balık kayyım olarak atandı.

11. Mardin / Kızıltepe Belediyesi

4 Kasım 2019 tarihinde Mardin'in Kızıltepe ilçe belediyesine Eşbaşkanı Nilüfer Elik Yılmaz, İçişleri Bakanlığı tarafından görevden alındı ve yerine, ilçe kaymakamı Hüseyin Çam kayyım olarak atandı.

12. Şırnak / Cizre Belediyesi

29 Ekim 2019 tarihinde İçişleri Bakanlığı tarafından, hakkındaki devam eden dava ve soruşturmalar gerekçe gösterilerek Cizre Belediyesi Eşbaşkanı Mehmet Zırığ, geçici olarak görevinden uzaklaştırılarak yerine kayyım atandı. Eşbaşkan Mehmet Zırığ'ın yerine, ilçe kaymakamı Davut Sinanoğlu kayyım olarak atandı.

13. Van Büyükşehir Belediyesi

19 Ağustos 2019 tarihinde Van Büyükşehir Belediyesi Eşbaşkanı **Bedia Özgökçe Ertan** görevden alınarak, yerine Van Valisi **Mehmet Emin Bilmez** kayyım olarak atandı.

14. Van / Erciş Belediyesi

15 Ekim 2019 tarihinde Van'ın Erciş ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, Erciş Belediyesi Eşbaşkanları Eşbaşkanları Yıldız Çetin ve Bayram Çiçek gözaltına alındı. **22 Ekim 2019 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Eşbaşkan Yıldız Çetin'in "örgüt üyeliği" ve "örgüt propagandası" iddiasıyla suçlamasıyla tutuklandığı öğrenildi. 22 Ekim 2019 tarihinde görevden alınan Eşbaşkan Yıldız Çetin'in, ilçe kaymakamı Nuri Mehmetbeyoğlu kayyım olarak atandı.

15. Van / Saray Belediyesi

Van'da 1 Kasım 2019 tarihinde gözaltına alınan Saray Belediye Eşbaşkanı Caziye Duman, İçişleri Bakanlığı tarafından görevinden alınarak yerine kayyum atandı. 2 Kasım 2019 tarihinde görevden alınan Eşbaşkan Duman'ın yerine, ilçe kaymakamı Mehmet Halis Aydın kayyım olarak atandı.

B- Görevden uzaklaştırılan Meclis Üyeleri

- 1. Bitlis-Tatvan Belediyesi Meclis Üyesi Serap Çakmak Genç**
- 2. Bitlis-Tatvan Belediyesi Meclis Üyesi Diyar Orak**
- 3. Bitlis-Tatvan Belediyesi Meclis Üyesi Suat Yetişkin**
- 4. Bitlis-Tatvan Belediyesi Meclis Üyesi Ahmet Sağnıç**
- 5. Bitlis-Tatvan Belediyesi Meclis Üyesi İsa Taş**
- 6. Bitlis-Tatvan Belediyesi Meclis Üyesi Şükrü Aydemir**
- 7. Bitlis-Tatvan Belediyesi Meclis Üyesi Mehmet Nedim Türemiş**
- 8. Bitlis-Tatvan Belediyesi Meclis Üyesi Çetin Yılmaz**
- 9. Bitlis-Tatvan Belediyesi Meclis Üyesi Selami Karahan**
- 10. Diyarbakır-Bağlar Belediyesi Meclis Üyesi Nurettin Bakan**
- 11. Diyarbakır-Bağlar Belediyesi Meclis Üyesi Mehmet Akdoğan**
- 12. Diyarbakır-Bağlar Belediyesi Meclis Üyesi Halime Bayram**
- 13. Diyarbakır-Bağlar Belediyesi Meclis Üyesi Hüsnü Aslan**

14. Diyarbakır-Bağlar Belediyesi Meclis Üyesi Naşide Bulut Tekincan
15. Diyarbakır-Bağlar Belediyesi Meclis Üyesi Panayır Çelik
16. Diyarbakır-Kayapınar Belediyesi Meclis Üyesi Adnan Akgül
17. Muş Belediyesi Meclis Üyesi Kader Erol
18. Muş Belediyesi Meclis Üyesi Filiz Aydın
19. Muş Belediyesi Meclis Üyesi Ceyhan Aydemir
20. Muş Belediyesi Meclis Üyesi Suat Kalın
21. Muş Belediyesi Meclis Üyesi Mehmet Şakir Tuğrul
22. Muş Belediyesi Meclis Üyesi Musa Kaya
23. Muş Belediyesi Meclis Üyesi Mehmet Demir
24. Van-Çaldıran Belediyesi Meclis Üyesi Faruk Demir
25. Van-Çaldıran Belediyesi Meclis Üyesi Pınar Demir
26. Van-Çaldıran Belediyesi Meclis Üyesi Necmettin Şahin
27. Van-Çaldıran Belediyesi Meclis Üyesi Hülya Darak
28. Van-Çaldıran Belediyesi Meclis Üyesi Mehmet Sıddık Moraner
29. Van-Edremit Belediyesi Meclis Üyesi Medeni Özer
30. Van-Edremit Belediyesi Meclis Üyesi Savaş Encü
31. Van-Edremit Belediyesi Meclis Üyesi Sevinç Şeker
32. Van-Edremit Belediyesi Meclis Üyesi Atiye Şen
33. Van-Tuşba Belediyesi Meclis Üyesi Ercan Yılboğa
34. Van-Tuşba Belediyesi Meclis Üyesi İsmet Tan
35. Van-Tuşba Belediyesi Meclis Üyesi Mizgin Bor
36. Van-Tuşba Belediyesi Meclis Üyesi Serap Güvenç
37. Van-Tuşba Belediyesi Meclis Üyesi Hatice Kiye

GÖZALTINA ALINAN-TUTUKLANAN BELEDİYE EŞ BAŞKANI VE MECLİS ÜYELERİ

31 Mart 2019 tarihinde gerçekleşen yerel seçimlerden itibaren gözaltına alınan ve tutuklanan HDP'li belediye eş başkanları ve meclis üyeleri şu şekilde:

11 Nisan 2019 tarihinde Ağrı'nın Patnos ilçesinde polis tarafından düzenlenen iş yeri baskınında, Patnos Belediyesi Meclis Üyesi Erdal Altay, gözaltına alındı. **14 Nisan 2019 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Altay, hakkında "Örgüte üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemek" iddiasıyla açılan davadan kesinleşmiş 3 yıl 1 ay 15 gün cezası olduğu gerekçesiyle tutuklandı.

21 Mayıs 2019 tarihinde Van'ın Çaldıran ilçesinde polis ve jandarma tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında, ilçe belediye eşbaşkanı olarak seçilen ve KHK'li olduğu gerekçesiyle mazbatasını verilmeyen Leyla Atsak, gözaltına alındı. **24 Mayıs 2019 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Atsak, serbest bırakıldı.

27 Haziran 2019 tarihinde Urfa'nın Ceylanpınar ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, HDP'li Belediye Meclis Üyesi Dilan Ablay, aile üyeleriyle birlikte gözaltında alındı.

11 Temmuz 2019 tarihinde Erzurum'un Karayazı ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, Karayazı Belediye Eşbaşkanı Burhanettin Şahin ile Meclis Üyeleri Yüksel Kişin, Erdal Bayram, Mahmut Çimendağ ve Büyükşehir Belediyesi Meclis üyesi Mehmet Latif Karakuş'un gözaltına alındığı öğrenildi. **16 Temmuz 2019 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin sevk edildikleri adliyede serbest bırakıldıkları öğrenildi.

23 Temmuz 2019 tarihinde Diyarbakır'da polis tarafından düzenlenen ev baskınında, Bağlar Belediyesi Meclis Üyesi Nursel Örmek'in gözaltına alındığı öğrenildi.

24 Temmuz 2019 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesinde Belediye Eş Başkanı Ferhat Kut ile belediye meclis üyesi Mehmet Emin Alkan'ın gözaltına alındığı öğrenildi. Aynı soruşturma kapsamında **Diyarbakır'da** düzenlenen polis baskınında Bismil Belediyesi Eşbaşkanı Gülşen Özer'in gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınan belediye eş başkanlarının ve meclis üyelerinin **30 Temmuz 2019 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildikleri adliyeye serbest bırakıldıkları öğrenildi.

2 Ağustos 2019 tarihinde Ağrı'nın Patnos ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, Belediye Meclis Üyesi Mehmet Şahin *Savcı'nın gözaltına alındığı ve 5 Ağustos 2019 tarihinde* emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyeye tutuklandığı öğrenildi.

6 Ağustos 2019 tarihinde Bitlis merkez ve Tatvan ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, *HDP İl Genel Meclisi Üyesi Medeni Yalçınkaya'nın gözaltına alındığı öğrenildi.*

Diyarbakır, Mardin ve Van Büyükşehir Belediyelerine Kayyım Atanması Sonrası, İçişleri Bakanlığı tarafından **19 Ağustos 2019 tarihinde** yapılan açıklamada, **29 ilde** gerçekleştirilen operasyonlarda aralarında belediye meclis üyelerinin, parti yöneticilerinin, çeşitli derneklerin yöneticilerinin de olduğu 418 kişinin gözaltına alındığı duyuruldu. Gözaltına alınanlara ilişkin illere göre tespit edilen veriler şu şekilde; Diyarbakır'da 187 kişi hakkında yakalama kararı olduğu ve bu kişilerden en az 99'unun gözaltına alındığı öğrenildi. Erzurum'un Tekman ve Karakoçan ilçelerinde yapılan ev baskınlarında 12 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Bitlis'in Ahlat ilçesinde yapılan ev baskınlarında aralarında il genel meclisi üyesi Nihat Çağlayan'ın da olduğu 8 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Dersim'de yapılan ev baskınlarında HDP Parti Meclisi üyesi Dursun Demirtaş'ın aralarında bulunduğu 3 kişi gözaltına alındığı öğrenildi. Diyarbakır'da yapılan operasyonlarda gözaltına alınan 85 kişiden 40'ının **22 Ağustos 2019 tarihinde** çıkarıldıkları mahkeme tarafından serbest bırakıldığı, 1 kişinin 'örgüt üyesi olma' iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi. * *Bu veri, istatistiklere yansıtılmamıştır, süreçle bağlantılı veri özelliği taşıdığı için raporda tutulmuştur.*

28 Ağustos 2019 tarihinde Diyarbakır'ın Kayapınar ilçesi belediye meclisi üyesi İsmail Bardakçı gözaltına alındı.

29 Ağustos 2019 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesinde yapılan ev baskınlarında HDP'li belediye meclisi üyeleri Fatma Taş Ekmez ve Suphi Koçyiğit'in gözaltına alındığı öğrenildi.

HDP'li Belediyelere kayyım atanmasını protesto etmek amacıyla **3 Eylül 2019 tarihinde Diyarbakır Merkez Bağlar ilçesi** Turgut Özal Bulvarı'nda insan zinciri oluşturarak yolu trafiğe kapatan 7 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanların isimleri şöyle: *Lice Belediyesi Eşbaşkanları Tarık Mercan ve Ruken Yılmaz ile Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Meclis üyeleri Sevim Çoşkun ve Şehriban Zuğurlu, Leyla Karakeçi, Cezayir Çaytaş, Ceylan*

Çelik. Gözaltına alınan 7 kişinin, **6 Eylül 2019 tarihinde** emniyet müdürlüğünde tamamlanan ifade işlemlerinin serbest bırakıldığı öğrenildi.

12 Eylül 2019 tarihinde Diyarbakır'ın Kulp ilçesi Ağaçkorur köyü mevkiinde bir aracın geçişi sırasında meydana gelen patlamada 3'ü köy korucusu 7 kişinin yaşamını yitirdiği ve 10 kişinin de yaralandığı öğrenildi. **13 Eylül 2019 tarihinde** patlamayla ilişkili olduğu iddiasıyla Kulp Belediyesi Eşbaşkanı Mehmet Fatih Taş, HDP Kulp İlçe Eşbaşkanı Abidin Karaman ile Kulp Belediyesi Fen İşleri Müdürü Şener Aktaş'ın gözaltına alındığı öğrenildi. **16 Eylül 2019 tarihinde** Kulp Belediye Eşbaşkanı Fatma Ay ile belediye başkan adaylığı reddedilen Mehmet Emin Ay'ın da gözaltına alındığı öğrenildi. Emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından Kulp ilçe adliyesine sevk edilen 5 kişinin "*suçun vasfı, soruşturmanın sürüyor oluşu, yeni delillerin elde edilme ihtimali, kuvvetli suç şüphesi gerekçesi ve suçtan kurtulmaya yönelik savunma yaptıkları*" iddiasıyla tutuklandıkları öğrenildi.

17 Eylül 2019 tarihinde Erzurum'un Karayazı ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, Karayazı Belediyesi Eşbaşkanı Melike Göksu'nun gözaltına alındığı öğrenildi. Aynı gün emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Göksu'nun, hakkında kesinleşmiş cezası olduğu gerekçesiyle tutuklandığı öğrenildi.

29 Eylül 2019 tarihinde Dersim'de polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, Belediye Meclis üyesi Nurgül Yalay'ın gözaltına alındığı ve **2 Ekim 2019 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

6 Ekim 2019 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, Suruç Belediye Meclis üyesi Ahmet Örçin gözaltına alındığı öğrenildi.

10-11 Ekim 2019 tarihlerinde Mardin merkez ile ilçelerinde polis tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında, Derik Belediye Eşbaşkanı Şerif Kıran, Artuklu Belediye Meclis üyesi Mehmet Ali Amal, Kızıltepe Belediye Meclis üyeleri Hasip Özdemir ve Halil Yağın, Savur Belediye Meclis üyesi Derya Akyol, Dargeçit Belediye Meclis üyesi İsmail Kaya, Nusaybin Belediye Meclis üyesi Nazım Kök ve Nezir Özbey'in gözaltına alındığı öğrenildi.

10 Ekim 2019 tarihinde Urfa kent merkezi ve ilçelerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, Birecik Belediye Meclis Üyesi Halil Sarıkaya, Halfeti Belediye Meclis Üyesi Naime Bayram ve Viranşehir Belediye Meclis Üyesi Kemal Kudin'in gözaltına alındığı öğrenildi.

11 Ekim 2019 tarihinde Diyarbakır'ın Bismil ilçesi Belediye Eşbaşkanları Gülşen Özer ve Orhan Ayaz'ın polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. Sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek belediye binasında gözaltına alınan eşbaşkanların, sevk edildikleri adliyede savcılık ifadesi ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

13 Ekim 2019 tarihinde Şırnak'ın Cizre ve Silopi ilçelerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, Silopi Belediye Meclis üyesi Fehime Saruhan'ın gözaltına alındığı ve **14 Ekim 2019 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

15 Ekim 2019 tarihinde Hakkari ve Yüksekova ilçelerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, Hakkari Belediye Eşbaşkanı Cihan Karaman ile Yüksekova Belediyesi

Eşbaşkanları Remziye Yaşar ve İrfan Sarı'nın gözaltına alındığı öğrenildi. **17 Ekim 2019 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Eş başkanların (*Hakkari Belediyesi Eşbaşkanı Cihan Karaman, Yüksekova Belediyesi Eşbaşkanları Remziye Yaşar ve İrfan Sarı*) "örgüt üyeliği" ve "örgüt propagandası" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

15 Ekim 2019 tarihinde Mardin'in Nusaybin İlçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, Belediye Eşbaşkanı Semire Nergiz ve Ferhat Kut'un gözaltına alındı. **17 Ekim 2019 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Eşbaşkanların (*Nusaybin Belediye Eşbaşkanları Semire Nergiz ve Ferhat Kut*) "örgüt üyesi olmak" iddiası ile tutuklandığı öğrenildi. 18 Ekim 2019 tarihinde görevden alınan Eşbaşkan Semire Nergiz'in yerine, ilçe kaymakamı Mehmet Balık kayyım olarak atandı.

15 Ekim 2019 tarihinde Van'ın Erçiş ilçesinde Cumhuriyet Başsavcılığı'nca yürütülen soruşturma kapsamında polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, Erçiş Belediyesi Eşbaşkanları Eşbaşkanları Yıldız Çetin ve Bayram Çiçek ile 13 meclis üyesi gözaltına alındı. **22 Ekim 2019 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Eş başkan Yıldız Çetin ve 8 meclis üyesi 'örgüte üye olmak' ve 'örgüt propagandası yapmak' suçlamasıyla tutuklandı.

21 Ekim 2019 tarihinde Diyarbakır'da Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Eşbaşkanı Adnan Selçuk Mızraklı, jandarma tarafından evine düzenlenen baskınla gözaltına alındı ve 22 Ekim 2019 tarihinde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede "terör örgütüne üye olmak" suçlamasıyla tutuklandı.

21 Ekim 2019 tarihinde Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde Belediye Eşbaşkanı Orhan Ayaz, polis tarafından düzenlenen ev baskınında gözaltına alındı ve 22 Ekim 2019 tarihinde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

21 Ekim 2019 tarihinde Diyarbakır'da Kayapınar Belediyesi Eşbaşkanı Keziban Yılmaz, polis tarafından düzenlenen ev baskınında gözaltına alındı ve 22 Ekim 2019 tarihinde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede "terör örgütüne üye olmak" suçlamasıyla tutuklandı.

21 Ekim 2019 tarihinde Diyarbakır'ın Kocaköy ilçesinde Kocaköy Belediye Eşbaşkanı Rojda Nazlıer, polis tarafından düzenlenen ev baskınında gözaltına alındı ve 22 Ekim 2019 tarihinde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede "terör örgütüne üye olmak" suçlamasıyla tutuklandı.

KAYYIM PROTESTOLARI- TOPLUMSAL GÖSTERİ HAKKINA YÖNELİK İHLALLER

19 Ağustos 2019 tarihinde Diyarbakır'da yapılan kayyım protestolarında polis tarafından gaz bombası ve tazyikli su ile müdahale bulunuldu. Protestolar ve müdahaleler gün boyu devam etti. Müdahalelerde yaralanan ve gözaltına alınan yurttaşların olduğu öğrenildi.

19 Ağustos 2019 tarihinde Van Büyükşehir Belediyesi binası önünde toplanan ve aralarında belediye eş başkanları ile HDP milletvekilinin de olduğu gruba polis müdahale etti. Müdahale sonucu gözaltına alınan olmadığı bildirildi.

19 Ağustos 2019 tarihinde İstanbul'da Taksim Meydanı'nda basın açıklaması yapmak isteyen ve aralarında HDP milletvekillerinin de olduğu gruba müdahale eden polis 6 kişiyi gözaltına aldı.

19 Ağustos 2019 tarihinde Ankara'da Sakarya Caddesi'nde yapılmak istenen basın açıklamasına müdahale eden polis aralarında HDP Ankara İl Eş Başkanı Hüseyin Geveri'nin de olduğu 9 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

19 Ağustos 2019 tarihinde Muğla'da Sınırsızlık Meydanı'nda yapılmak istenen basın açıklamasına müdahale eden polis aralarında HDP Parti Meclisi üyesi Adalet Aydın'ın da olduğu HDP üyesi 22 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

20 Ağustos 2019 tarihinde Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi önünde yapılmak istenen eyleme polis gaz bombası ve tazyikli su ile müdahale etti. HDP Batman milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın polis şiddeti nedeniyle yaralandığı öğrenildi.

20 Ağustos 2019 tarihinde HDP Diyarbakır il binası etrafındaki polis ablukasını protesto etmek için oturma eylemi yapanlara polis fiziksel şiddet kullanarak müdahale etti. Müdahale sırasında HDP Hakkari milletvekili ve DTK Eş Başkanı Leyla Güven, HDP Diyarbakır milletvekili Semra Güzel ve HDP Muş milletvekili Gülistan Koçyiğit'in yaralandığı öğrenildi.

20 Ağustos 2019 tarihinde Van'da yapılmak istenen eylemlere polis müdahale etti. Müdahale sonucu 14 kişinin fiziksel şiddet kullanılarak gözaltına alındığı öğrenildi. Müdahale sırasında HDP Ağrı milletvekili Abdullah Koç ile görevden alınan Van Belediye Eş Başkanı Bedia Özgökçe Ertan'ın yaralandığı bildirildi.

20 Ağustos 2019 tarihinde Mardin'de yapılmak istenen eylemlere polis biber gazı ve plastik mermi kullanarak müdahale etti. Müdahale sırasında yoğun bir şekilde biber gazına maruz kalan HDP Adana milletvekili Tülay Hatimoğulları ve HDP İzmir milletvekili Serpil Kemalbay'ın hastaneye kaldırıldığı öğrenildi. Ayrıca Dargeçit ilçesinden Mardin merkezine gelmek isteyen bir grubun kent merkezine girişinin engellendiği, grup içinde yer alan Mardin Büyükşehir Belediyesi Meclis üyeleri Rıdvan Çelik, Fatma Duran ve Hasan Arıkan'ın gözaltına alındığı öğrenildi.

20 Ağustos 2019 tarihinde İstanbul Çağlayan Adliyesi önünde eylem yapmak isteyen avukatlara polis fiziksel şiddet kullanarak müdahale etti.

20 Ağustos 2019 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesinde yapılmak istenen eyleme polis fiziksel şiddet kullanarak müdahale etti. Müdahale sırasında 16 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınan 16 kişi **22 Ağustos 2019 tarihinde** çıkarıldıkları mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

20 Ağustos 2019 tarihinde Ankara'nın Yenimahalle ilçesinde Batıkent Dayanışma Platformu tarafından yapılmak istenen eyleme polis müdahale etti. Müdahale sırasında Murtaza Kocabaş isimli 1 kişi gözaltına alındı.

21 Ağustos 2019 tarihinde Van'da yapılmak istenen eyleme polis müdahale etti. Müdahale sırasında bir kişi, girdiği kahvehanede polis tarafından fiziksel şiddet kullanılarak gözaltına

alındı. Polisin bu kişiyi gözaltına alırken kafasına kask ile vurduğu anlara dair video kayıtları basına yansıdı. Polis şiddeti ile ilgili Van Valiliği tarafından 21 Ağustos 2019 tarihinde yapılan açıklamada, “Saldırıda bulunan şahıs kovalamaca sonucu zor kullanılarak yakalanmıştır. Şahsın 2013 yılında PKK terör örgütünün kırsal alanına katılım yaptığı, 2014 yılında Diyarbakır ilinde güvenlik kuvvetlerine teslim olduğu ve çok sayıda suç kaydının olduğu ayrıca, psikolojik rahatsızlığının (şizofren) bulunduğu anlaşılmıştır.” denildi.

21 Ağustos 2019 tarihinde Diyarbakır’da protesto için eylem yapanlara polis biber gazı ve tazyikli su ile müdahale etti. Müdahale sonucu en az 30 kişi gözaltına alındı. Müdahale sırasında HDP milletvekillerinin de polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı ve HDP Diyarbakır milletvekili Remziye Tosun’un fenalık geçirdiği öğrenildi. Polisin ayrıca eylemleri takip eden gazetecilere de müdahale edip onları gözaltına almakla tehdit ettiği öğrenildi

21 Ağustos 2019 tarihinde Muğla’nın Bodrum ve Datça ilçelerinde HDP üyeleri tarafından yapılan 2 ayrı basın açıklamasına müdahale eden polis, aralarında HDP Muğla İl Eş Başkanı Belgin Koç, HDP Datça İlçe Eş Başkanı Hürriyet Karadeniz ile akademisyenler Faruk Alp kaya ile Zeliha Etöz’ün de olduğu toplam 35 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar 22 Ağustos 2019 tarihinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. Gözaltına alınan 35 kişi, **22 Ağustos 2019 tarihinde** polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

21 Ağustos 2019 tarihinde Van’da protesto eylemi yapmak isteyenlere polis biber gazı, tazyikli su ve plastik mermi ile müdahale etti.

22 Ağustos 2019 tarihinde kayyım atanmasını ve İzmir Valiliği’nin 10 günlük eylem yasağını protesto etmek için Bayraklı Adliyesi önünde basın açıklaması yapmak isteyen ÇHD, ÖHD ile İHD üyesi avukatlara müdahale eden polis 26 avukatı ve Seyri Sokak muhabiri Oktay İnce’yi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı.

22 Ağustos 2019 tarihinde Balıkesir’in Burhaniye ilçesinde yapılmak istenen eyleme polis müdahale etti ve 9 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Gözaltına alınanların, **23 Ağustos 2019 tarihinde** emniyetteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

22 Ağustos 2019 tarihinde Ankara’nın Mamak ilçesinde Ankara Mamak Platformu tarafından yapılmak istenen basın açıklamasına polis müdahale etti. Müdahale sırasında 12 yaşındaki B. A. isimli bir çocuğun polis tarafından ters kelepçelenmek istendiği, yüz üstü yere yatırıldığı ve sırtına basıldığı öğrenildi. Polis 17 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Gözaltına alınan 17 kişi, **23 Ağustos 2019 tarihinde** emniyetteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

22 Ağustos 2019 tarihinde İstanbul’un Kadıköy ilçesinde HDP tarafından yapılmak istenen basın açıklaması, meydanı abluka altına alan polis tarafından engellendi.

22 Ağustos 2019 tarihinde Mardin’de protesto eylemi yapmak isteyenlere polis biber gazı, tazyikli su ve plastik mermi ile müdahale etti. Müdahale sonucunda 4 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

24 Ağustos 2019 tarihinde Van’da yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından müdahalede bulunuldu.

25 Ağustos 2019 tarihinde Van'da yapılmak istenen yürüyüşe polis müdahale etti ve 6 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. 6 kişinin aynı gün içinde serbest bırakıldıkları öğrenildi.

25 Ağustos 2019 tarihinde Mardin'de Karayolları Parkı'nda basın açıklaması yapmak isteyen HDP'li milletvekillerine polis fiziksel şiddet kullanarak müdahale etti.

24 Ağustos 2019 tarihinde Kadınlar Birlikte Güçlü Platformu tarafından **İstanbul'un Beşiktaş ilçesinde** yapılmak istenen basın açıklamasına polis müdahale etti ve 23 kadın ile gazeteci Taylan Öztaş'ı fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Gözaltına alınanların aynı gün içinde adli tıp muayenesinden sonra serbest bırakıldıkları öğrenildi.

23 Ağustos 2019 tarihinde HDP Gençlik Meclisi tarafından **İstanbul'un Kadıköy ilçesinde** yapılmak istenen basın açıklamasına müdahale eden polis, aralarında gazeteciler Berfin Aslan ve Mehmet Şahin'in de bulunduğu 11 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar **24 Ağustos 2019 tarihinde** mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

26 Ağustos 2019 tarihinde Van'da, Mardin'de ve Ankara'nın Keçiören ilçesinde yapılmak istenen basın açıklamaları polis tarafından engellendi.